

Проців О.Р

Історія Галицького мисливського товариства 1876-1920 рр.

Анотація

Проілюстровано напрями діяльності Галицького мисливського товариства. Здійснено спробу оцінки напрямів його роботи, господарської та культурної спадщини.

Ключові слова: мисливство, мисливські організації, Львів, Галицьке мисливське товариство.

Activity of Galych hunting society in the end of 19th – beginning of the 20th centuries

Annotation

It was showed the directions of the activity of Lviv Galych hunting society. It was realized attempt to value the directions of its activity, economic and cultural inheritance.

Key words : hunting, hunting organizations, Lviv, Galych hunting society

Без ґрунтового дослідження громадських організацій неможливо повністю проаналізувати суспільно-політичні процеси, які відбуваються у суспільстві. Тогочасна соціальна, політична, національна ситуація спонукала розділення мисливських товариств відповідно до інтересів.

Діяльність Галицького мисливського товариства висвітлювали на сторінках часопису «Łowies». Детально діяльність товариства описана у книзі С. Крогульського «Півстоліття: Огляд діяльності Малопольського мисливського товариства 1876-1926», яка вийшла у Львові з нагоди 50-річчя з часу заснування товариства.

Метою та завданням цього дослідження є висвітлення діяльності Галицького мисливського товариства з акцентом на її організаційних, соціальних та політичних аспектах.

Діяльність товариства розпочалась у 1876 році, коли ініціативна група подала до Галицького намісництва звернення про реєстрацію статуту Галицького мисливського товариства за підписами графа Володимира Дідушицького, графа Кароля Майєра, доктора Владислава Рігера, графа Едварда Ксавєри Фредра, графа Юліуша Бельського, Еразма Волянського, Романа Шимановського, Зенона Слонецького, графа Генрика Водзіцького, доктора Євгеніуша Янота, доктора Фердинанда Кратера, Освальда Бартманського, Едварда Міцевського, графа Агенора Голуховського, Гіполіта Лонцинського, Станіслава Матковського, Владислава Тустановського, князя Владислава Сапєги, графа Романа Потоцького, графа Артура Потоцького, Станіслава Полановського, Мацея Зенона Серватовського графа Тадеуша Дідушицького, Томаша Городиського, графа Яна Шептицького, графа Мєчислава Рея, Миколи Рея, графа Яна Тарновського, Йозефа Тишковського, Еміля Торосєвича, Яна Чайковського, Корнеля Крешиновича, Едварда Вейсманна, графа Стефана Замойського, барона Северина Бруніцького, графа Юстина Козєбродзкого, Гіполіта Богдана, Юліуша Тустановського, доктора Адама Хенсела, Владислава Зонтака, доктора Емануїла Роїнського, доктора Міхала Гноїнського, Йозефа Гізовського.¹

¹ Pamięci założyciela M. T. Ł. // Łowiec – 1936. – № 6. – S.85-86.

PAMIĄTKOWY DOKUMENT

1876

17121

31.

Wolne od stempła po 75 lat 4.

Wysokie Samiostwo

Podpisani katolicyści galicyjskiego Towarzystwa Kwiślików A-E go przekazywają pod A-E w piśmie egzemplarzach statutu tego Towarzystwa Wys. Samiostwu w myśl § 5. ustawy o stowarzyszeniach, z prośbą przyjęcia do wiadomości.

Lwów dnia 30. marca 1876.

Włodzisław Jurewicz

L. Anny

Władysław Olejnik

Józef W. Jurewicz

Józef Pielon

i inni Włocławscy

Adam Jurewicz

Adam Jurewicz

Henryk Włodzisław

Józef Włodzisław

Władysław Jurewicz

Józef Włodzisław

Józef Włodzisław

Józef Włodzisław

Józef Włodzisław

Władysław Jurewicz

Władysław Jurewicz

Roman Jurewicz

Henryk Jurewicz

Włodzimierz hr. Dzieduszycki
Karol hr. Mier,

dr. Władysław Rieger,

Edward Xawery hr. Fredro,

Juljusz hr. Bielski,

Erazm Wolański,

Roman Szymanowski,

Zenon Słonecki,

Henryk hr. Wodzicki,

Dr. Eugenjusz Janota,

Dr. Ferdynand Kratter,

Oswald Bartmański,

Edward Micewski,

Agenor hr. Gołuchowski,

Hipolit Łączyński,

Stanisław Matkowski,

Władysław Tustanowski,

Władysław Xę Sapięha,

Roman hr. Potocki,

Arter hr. Potocki,

Stanisław Polanowski,

Maciej Zenon Serwałowski,

Tadeusz hr. Dzieduszycki,

Tomasz Horodyski,

Jan hr. Szeptycki,

Mieczysław hr. Rey,

Mikołaj Wolański,

Jan hr. Tarnowski,

Józef Tyszkowski,

Emil Torosiewicz,

Jan Czaykowski,

Kornel Krzczunowicz,

Edward Weissmann,

Stefan hr. Zamoyski,

Seweryn br. Brunicki,

Justyn hr. Koziebrodzki,

Hipolit Bochdan,

Juljusz Tustanowski,

dr. Adam Hensel,

Władysław Zontak,

dr. Emanuel Roński,

dr. Michał Gnoiński,

Józef Gizowski.

Jan Grawsky

Podpisane na powyższem podaniu nazwiska założycieli
Towarzystwa łowieckiego we Lwowie, zwanego wów-
czas Galicyjskiem, dziś, w odrodzonej Polsce, Małopol-
skiem, są następujące:

Włodzimierz hr. Dzieduszycki,
Karol hr. Mier,
dr. Władysław Rieger,
Edward Xawery hr. Fredro,
Juljusz hr. Bielski,
Erazm Wolański,
Roman Szymanowski,
Zenon Słonecki,
Henryk hr. Wodzicki,
Dr. Eugenjusz Janota,
Dr. Ferdynand Kratter,
Oswald Bartmański,
Edward Micewski,
Agenor hr. Gołuchowski,
Hipolit Łączyński,
Stanisław Matkowski,
Władysław Tustanowski,
Władysław Xę Sapięha,
Roman hr. Potocki,
Arter hr. Potocki,
Stanisław Polanowski,
Maciej Zenon Serwałowski,
Tadeusz hr. Dzieduszycki,
Tomasz Horodyski,
Jan hr. Szeptycki,
Mieczysław hr. Rey,
Mikołaj Wolański,
Jan hr. Tarnowski,
Józef Tyszkowski,
Emil Torosiewicz,
Jan Czaykowski,
Kornel Krzczunowicz,
Edward Weissmann,
Stefan hr. Zamoyski,
Seweryn br. Brunicki,
Justyn hr. Koziebrodzki,
Hipolit Bochdan,
Juljusz Tustanowski,
dr. Adam Hensel,
Władysław Zontak,
dr. Emanuel Roński,
dr. Michał Gnoiński,
Józef Gizowski.

Звернення до Галицького намісництва щодо реєстрації статуту Галицького мисливського товариства (1876 р.)

Після реєстрації статуту 24 квітня 1876 року збираються перші збори членів товариства, в яких брали участь 42 особи. Діяльність Галицького мисливського товариства регламентувалась статутом. У Статуті Галицького мисливського товариства була визначена мета, засоби, управління та інші організаційні аспекти діяльності товариства.

Серед основних цілей товариства були:

- збільшення кількості дичини в Галичині;
- підтримка влади у питаннях нагляду за виконанням Закону про полювання і у розслідуванні випадків невиконання Мисливського закону від 30 січня 1875 року.

Засоби досягнення мети передбачали:

- особливий нагляд за виконанням Мисливського закону членами товариства;
- викриття браконьєрства і повідомлення про це владу для покарання;
- винагорода за викриття браконьєрства, якщо випадки будуть розслідувані, а злочинець буде покараний.

Статут передбачав певну структуру товариства: Галицьке мисливське товариство складалось з членів звичайних або чинних; членом товариства міг бути кожен громадянин Галичини.

Офіс товариства знаходився у місті Львові. За згодою Галицького мисливського товариства у Львові була утворена його філія у місті Кракові за умови, що там збереться 100 членів, які будуть у своїй діяльності керуватись законом про товариства від 15 листопада 1867 року, застосовувати печатку з написом: «Галицьке мисливське товариство».

Кожен член товариства мав право бути присутнім на зборах товариства, виступати, голосувати, отримати безплатно часопис товариства, подавати пропозиції для вирішення проблем товариства.

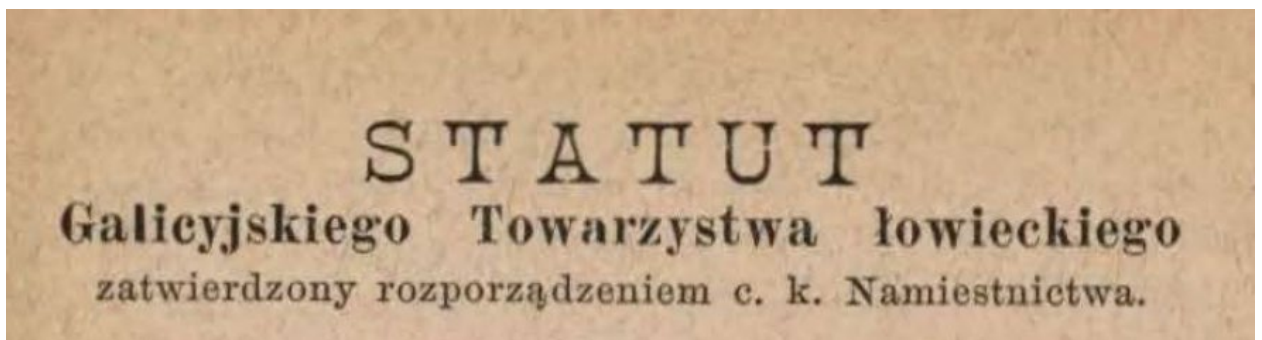
Члени товариства, які були відсутні на зборах, мали право подати свою думку про роботу товариства письмово через одного із членів товариства.

Обов'язки членів товариства передбачали:

- підтримувати цілі товариства, визначені статутом товариства, в особливий спосіб здійснювати нагляд за дотриманням Мисливського закону;
- платити річний внесок у розмірі 5 злотих та вступний – 2 злоті;
- кожен член товариства отримував відповідну відзнаку, яку повинен був носити на полюванні.

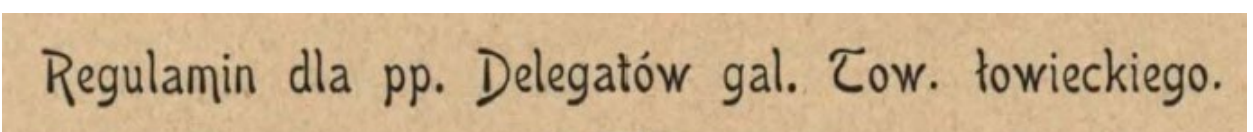
Управління товариством здійснювали таким чином:

- справи товариства вирішувало керівництво товариства;
- керівництво товариства складалось з керівника, заступника і дванадцяти членів;
- керівництво обирало секретаря, який отримував відповідну винагороду за свою роботу. Секретар одночасно був скарбником товариства;
- керівництво товариства обиралось на три роки;
- майно товариства складалось з членських внесків та пожертв. Ліквідація товариства могла бути здійснена лише на загальних зборах. Майно у цьому випадку переходило б у власність до крайової школи лісового господарства.

Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. – Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. – S.123.

Делегати

Правила поведінки для делегатів Галицького мисливського товариства²

Галицьке мисливське товариство поширювало свою діяльність на всю територію Галичини. Керівництво товариства відмічало, що галузь буде лише тоді розвиватись, коли наглядом за дотриманням законодавства та мисливською наукою будуть займатись люди в провінції, бо вплив керівництва та його моральна влада губиться, чим далі від Львова. Для узгодження дій у кожному повіті Галичини існували делегати товариства. На делегатів покладался обов'язок бути посередниками між владою і товариством та вирішувати конфлікти, які виникали при веденні мисливського господарства. Їхня діяльність була регламентована інструкцією³.

Відповідно до цієї інструкції делегат товариства представляв на місцях товариство і діяв від його імені; делегати товариства ділили повіт на мисливські райони, які контролювали окремі його члени; делегат товариства мав право звертатись до старости повіту від імені Галицького Мисливського товариства при порушенні вимог Мисливського закону; надавати власникам мисливських господарств поради з метою раціонального ведення господарства; контролювати мисливців за дотриманням ними Мисливського закону та правил полювання.

Обов'язком делегата був звіт повітовій владі і керівництву товариства про всі відомі випадки порушення Мисливського закону з прізвищами браконьєрів, які займають цим на промисловій основі, з метою їх переслідування.

² // *Łowiec*. – 1897. – № 2. – S.19.

³ *Wskazówki dla delegatów galicyjskiego towarzystwa łowieckiego*//*Łowiec*. – 1883. – № 2. – s. 17-18.

Делегат агітував осіб до вступу у Галицьке мисливське товариство, контролював мисливські спілки, а свої спостереження направляв до керівництва товариства, а також квартальні звіти про стан мисливства – до редакції часопису «Ловець» за адресою: місто Львів, Галицька площа, 14.

Він міг за поданням осіб вирішувати суперечки, які стосувались відшкодування збитків, заданих мисливськими тваринами. Щорічно збори членів Галицького мисливського товариства скликали в повіті. Після вирішення всіх формальних питань організовували показові вправи зі стрільби, організовували свята або бали, дискусії щодо мисливства, винагороджували мисливських охоронців, які добре працювали.

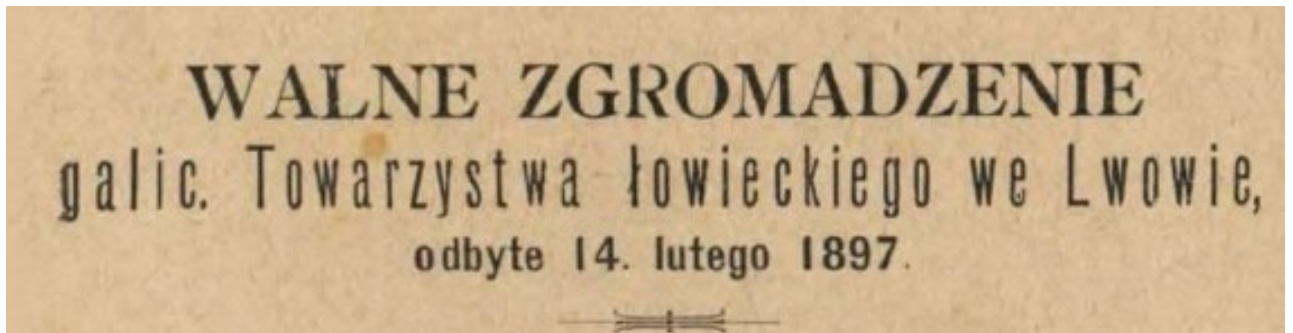
В загальному делегат повинен був докладати багато зусиль, щоб стати душею для всіх мисливців повіту, інформувати про всі справи мисливства у повіті, щоб вживати заходів для їхнього покращення⁴. На з'їзді товариства розглядали питання щодо діяльності делегатів товариства. За період з травня 1910 по травень 1911 року делегати подали 78 своїх пропозицій та експертиз щодо можливості надання в оренду права полювання.

Керівник товариства направив листа всім старостам із списками членів товариства та побажав тісної співпраці⁵. Про серйозність співпраці з органами державної влади Галичини свідчить той факт, що до товариства звертались за порадами. Зокрема, на засіданні товариства 30 січня 1903 року розглядали подання Намісництва Галичини про можливість виключити

⁴ Regulamin dla pp. Delegatów gal. Tow. łowieckiego // Łowiec. – 1897. – № 2. – S.19.

⁵ Sprawozdanie wydziału Gal. Towarzystwa łowieckiego, za czas od 16 maja 1910, do 15 maja 1911//Łowiec. – 1911. - № 10. – s.110-112.

відстріл самиць оленя у Богородчанському повіті⁶. Слід відмітити, що ухвалені рішення товариство висвітлювало у тогочасній пресі.

Заголовок стенографічного звіту зборів Галицького мисливського товариства які відбулись 14 лютого 1897 р.⁷

Влада Галичини визнавала ефективну роботу товариства. Так, у Розпорядженні № 108.358 від 13 серпня 1904 серпня, яке було направлене всім старостам, вказувалось, що Галицьке мисливське товариство протягом останніх років бере активну участь у розвитку мисливської галузі Галичини. Старостам давали вказівку контролювати виконання Мисливського закону, залучаючи для цього у якості експертів делегатів товариства⁸. Але заїзджі мисливці бачили у роботі членів товариства багато недосконалостей і публікували за межами Галичини критичні замітки: «Галицьке мисливське товариство є в місті Львові і має своїх уповноважених по повітах, де на ці посади здебільшого обирають людей за їхнім становищем, прізвищем, а не за їхні заслуги перед мисливством. Часто ті уповноважені (делегати) не знають вимог Мисливського закону і самі його порушують, долучаючись до

⁶ Posiedzenie wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego z dnia 30. stycznia 1903 // Łowiec – 1903. – № 5 – S.60.

⁷ // Łowiec. – 1897. – № 2. – S.31.

⁸ Okólnik do wszystkich panów c.k. starostów//Łowiec. – 1904. – № 18. – S. 209.

браконьєрства»⁹. У 1914 році товариство випустило спеціальний каталог (68 сторінок) із списком членів товариства та делегатів у розрізі повітів Галичини¹⁰.

Для підтримки мисливського собаківництва 4 березня 1905 року ухвалено рішення – організовувати «Клуб з догляду та дресирування

⁹ O stosunkach łowieckich w Galicyi // *Łowiec Wielkopolski*. – 1909. – № 17. – S. 296-299.

¹⁰ Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – 68. s.

мисливських собак». У короткий термін – 23 травня 1905 року, його статут був затверджений Намісництвом Галичини¹¹.

Для популяризації мисливства під час з'їздів товариство організовувало виставки мисливських трофеїв¹². Воно налагодило тісну співпрацю з Галицьким товариством охорони тварин, так як багато завдань, які ставили перед собою ці товариства, співпадали, а саме: охорона пернатих, контроль за реалізацією дичини, боротьба з браконьєрством, боротьба зі сказом. На сторінках «Ловця» Галицьке товариство охорони тварин зверталось до членів Галицького мисливського товариства з проханням вступити в їхні ряди. Щорічний членський внесок складав лише 2 крони 40 геллерів, але, сплативши цей внесок, член товариства отримував безплатно часопис «Місячник»¹³. Також про тісну співпрацю з Галицьким товариством охорони тварин йшлося на XIII з'їзді Галицького мисливського товариства (1909 р.). Керівництво товариства закликала своїх членів вступати до Галицького товариства охорони тварин¹⁴.

На зборах товариства в 1911 році ухвалено рішення про побудову в костелі святої Єлизавети у Львові вівтаря Святого Губерта, який є покровителем мисливців. Це рішення поставлено на голосування і отримало одноголосну підтримку всіх присутніх¹⁵. Крім того, це рішення підтримав

¹¹ Sołowij W. Klub dla hodowli i tresury psów myśliwskich//Łowiec. – 1905. - № 12. – S.140-141.

¹² Odezwa // Łowiec – 1907. – №1. – S.10.

¹³ Odezwa gal. Towarzystwa ochrony zwierząt//Łowiec . – 1909. – № 12. – S. 140-141.

¹⁴ Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia XIII. Zjazdu, z dnia 4. czerwca//Łowiec. – 1909. - № 12. – S. 134-135.

¹⁵ Odezwa//Łowiec. – 1911. - № 24. – S. 281.

тогочасний львівський архієпископ Більчевський¹⁶. Вівтар було урочисто відкрито 16 червня 1926 році під час святкування п'ятдесятилітнього ювілею Галицького мисливського товариства¹⁷.

Головним ініціатором заснування товариства був граф В. Дідушицький. З 1880 року Дідушицький обіймає посаду голови товариства та його протектора¹⁸, його заступником був Станіслав Ключицький¹⁹, а першим секретарем товариства став Владислав Жонтак. Почесним членом товариства Дідушицький залишився до своєї смерті в 1899 р.²⁰. Як член Галицького мисливського товариства, В. Дідушицький спілкувався на мисливську тематику з великим поціновувачем полювання – цісарем Австро-Угорщини Францом Йосипом, коли той у 1880 році перебував у Львові²¹.

¹⁶ Drobiazgi myśliskie //Łowiec Polski. – 1912. – № 1. – S. 14.

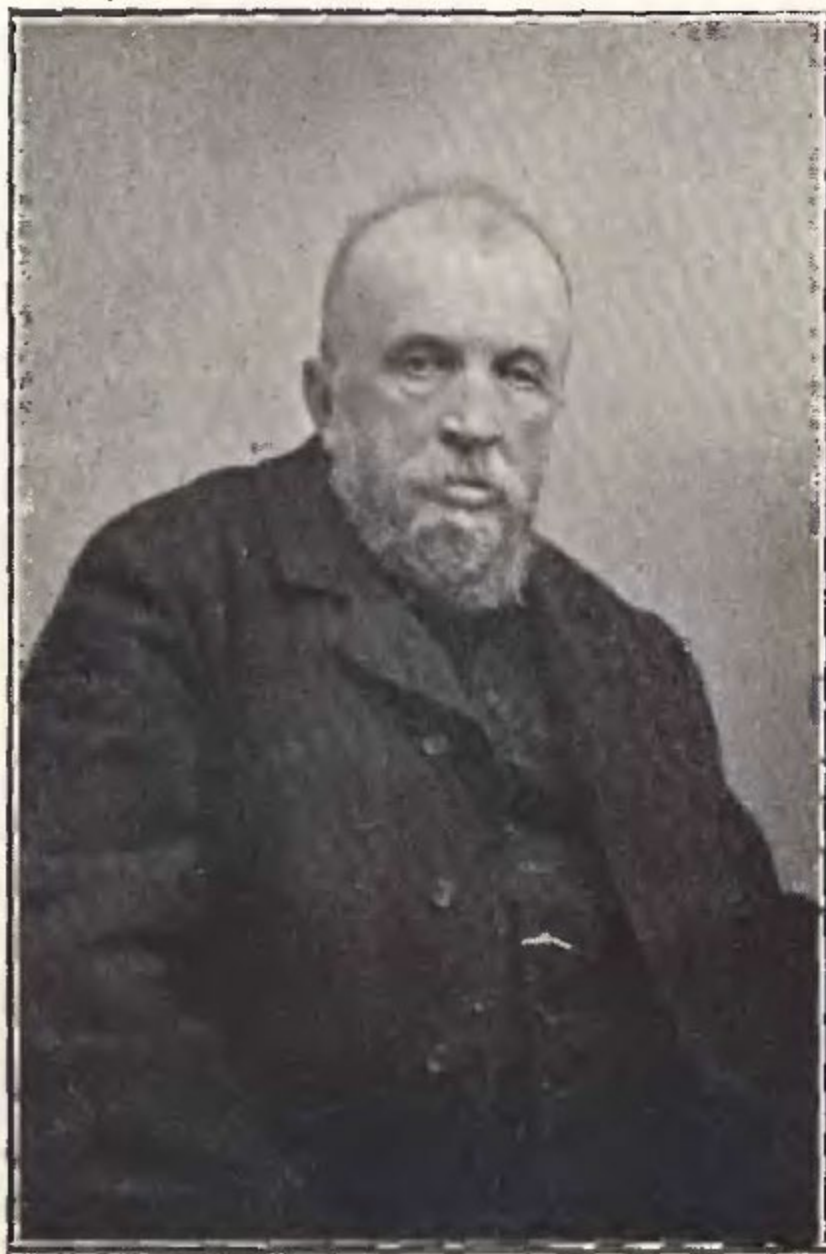
¹⁷ Krogulski S. Pół wieku//Łowiec . – 1929. – № 9. – S. 133-135.

¹⁸ Wyciąg z protokołu posiedzenia i obrad zgromadzenia ogólnego odbytego dnia 26 Września 1880 r. // Łowiec – 1880. – № .12 – S.185.

¹⁹ Schematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem na rok 1892. – Lwów : Nakładem c.k. Namiesnictwa z dr. W.Łorińskiego, 1892. – S. 659.

²⁰ Szczerbowski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882-1907 / Ignacy Szczerbowski . – Lwów: Polonia, 1907.

²¹ Nowolecki A. Pamiątka podróży Cezarza Franciszka Józefa I. po Galicyi i 20-dniowego pobytu Jego w tym kraju/ Aleksandr Nowolecki. – Kraków: drukarnia W.Kornieckiego, 1881. – S.146.

J. E. WŁODZIMIERZ HR. DZIEDUSZYCKI
Członek honorowy gal. Tow. leśn. od r. 1884.
† w r. 1899.

Граф В. Дідушицький — почесний член Галицького лісового товариства (1884-1899 pp.)²².

²² Szczerbowski I. Pamiętnik dwudziestopięcioletniej działalności Galicyjskiego towarzystwa leśnego 1882-1907 / Ignacy Szczerbowski . — Lwów: Polonia, 1907.

Наступним керівником товариства стає граф Роман Потоцький

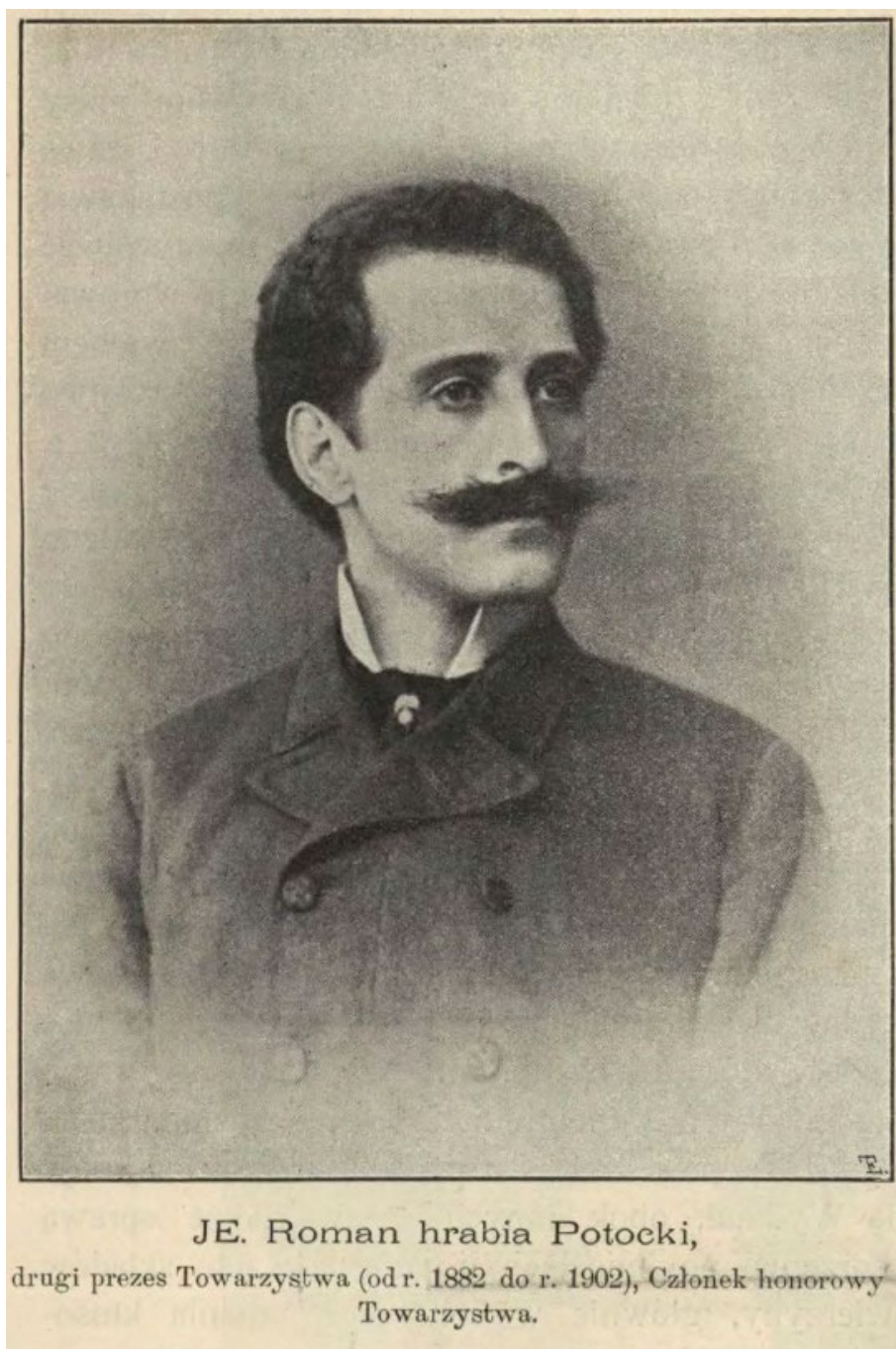

Фото графа Романа Потоцького – другого керівника Галицького мисливського товариства (1882 – 1902 pp.) та його почесного члена²³.

²³ Foto // Łowiec – 1903. – № 1. – S.3.

Roman hr. Potocki.

Kirem okrył się znak Zakonu kultu św. Huberta i w żałobie się chyli nad świeżą mogiłą byłego Prezesa i Członka honorowego Galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego.

Na zamku Łańcuckim zmarły, dnia 24 września 1915 Ordynat, śp. Roman hr. Potocki, hetmanił nam przez pełnych lat dwadzieścia, wzięwszy buławę z rąk śp. Włodzimierza Dzieduszyckiego.

Co Zmarły w długim lat tych szeregu — 1882—1902 — działał na łowieckiej niwie, dawno już z uznaniem i wdzięcznością zapisały roczniki „Łowca”.

Kochając przyrodę i myśliwstwo, czego dowodem wzorowa gospodarka łowiecka na olbrzymich obszarach całej „Potoczyny” — przyczynił się w znacznej mierze do rozwoju kultury łowieckiej naszego kraju i silniejszego zrzeszenia się w nim myśliwych.

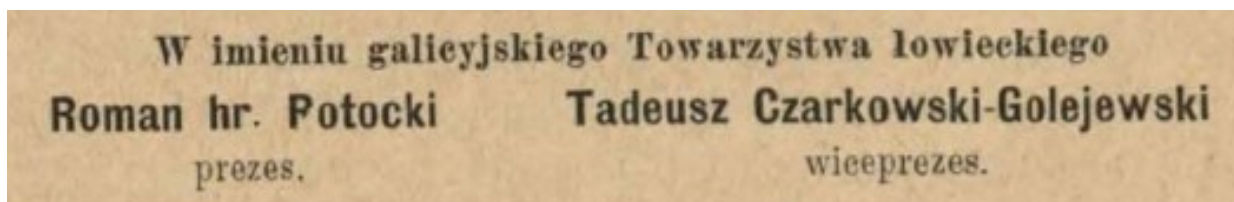
Некролог Романа Потоцького²⁴.

Заступником Романа Потоцького був Тадеуш Чарковський-Голейовський.

²⁴ Nekrolog // Łowiec — 1915. — № 19-20.

Тадеуш Чарковський-Голейовський — заступник голови Галицького мисливського товариства²⁵.

Підписи керівництва Галицького мисливського товариства²⁶.

30 червня 1902 року керівником товариства стає Станіслав Стадніцький.

²⁵ Foto // *Łowiec*. — 1903. — № 1. — S.3.

²⁶ *Łowiec*. — 1897. — № 2. — S.18.

Станіслав Стадніцький

Він був членом Лисовицького мисливського товариства. Про його участь в полюваннях описано у «Хроніках» товариства за 1871-1895 рр.²⁷ 15

²⁷ Kroniki myśliwskie towarzystwa Lisowickiego w ciągu lat dwudziestu czterech od jesieni 1871, do zimy 1895 włącznie. – Lwów: Nakładem towarzystwa, 1895. – S. 910-914.

жовтня 1873 р. його обирають керівником Лисовицького мисливського товариства²⁸. Наприкінці XIX ст. він також бере активну участь у Небилівському мисливському товаристві і неодноразово є учасником колективних полювань²⁹.

Тогочасна преса відзначала, що Стадніцький значною мірою прилучився до організації мисливської виставки у Відні (1910 р.), на якій було представлено багато експонатів з Галичини³⁰. Поряд з мисливською виставкою у Відні проходив паралельно Мисливський конгрес, який прийняв низку ухвал. З метою їх реалізації була утворена «Конгресова мисливська комісія», до якої від Галичини був обраний граф Станіслав Стадніцький³¹. Слід відміти, що він також обирався депутатом до Галицького сейму від Стрийщини³². На засіданнях Галицького сейму він відстоював інтереси мисливців. Зокрема, у 1903 році він відзначав: «Я можу стверджувати, що теперішній Мисливський закон виконують добре, і селяни не можуть на нього скаржитись. Вважаю, що селянам немає на що жалітись, а питання про недоліки Мисливського закону, що вони піднімають на всіх вічах та зборах, є

²⁸ Kroniki myśliwskie towarzystwa Lisowickiego w ciągu lat dwudziestu czterech od jesieni 1871, do zimy 1895 włącznie. – Lwów: Nakładem towarzystwa, 1895. – S. 167.

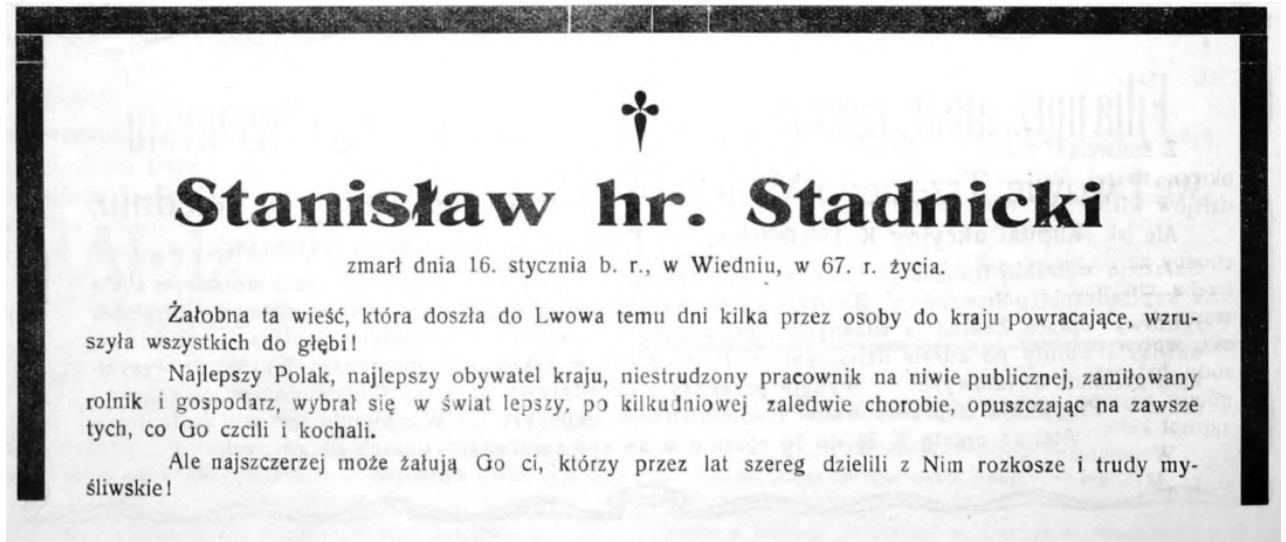
²⁹ Krogulski S. Szkic dziejów łowiectwa w Polsce: Niebylów /Seweryn Krogulski //Łowiec – 1917. – № 19-20. – s.146-148.

³⁰ Sprawozdanie z obrad XV. Zjazdu łowieckiego //Łowiec. – 1911. - № 12. – S. 134.

³¹ Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 22. – S. 257-259.

³² Posiedzenie 1-36 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesyi dziewiątego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1908 od 15.wrzesnia do 5 listopada 1908. - Lwów, 1908. – S. 90.

дуже перебільшеними. В загальному Мисливський закон є справедливим, і це визнають селяни. Найкращим доводом цього є те, що селянам платять великі гроші за оренду права полювання³³. Помер Стадніцький 16 січня на 67 році життя у Відні.

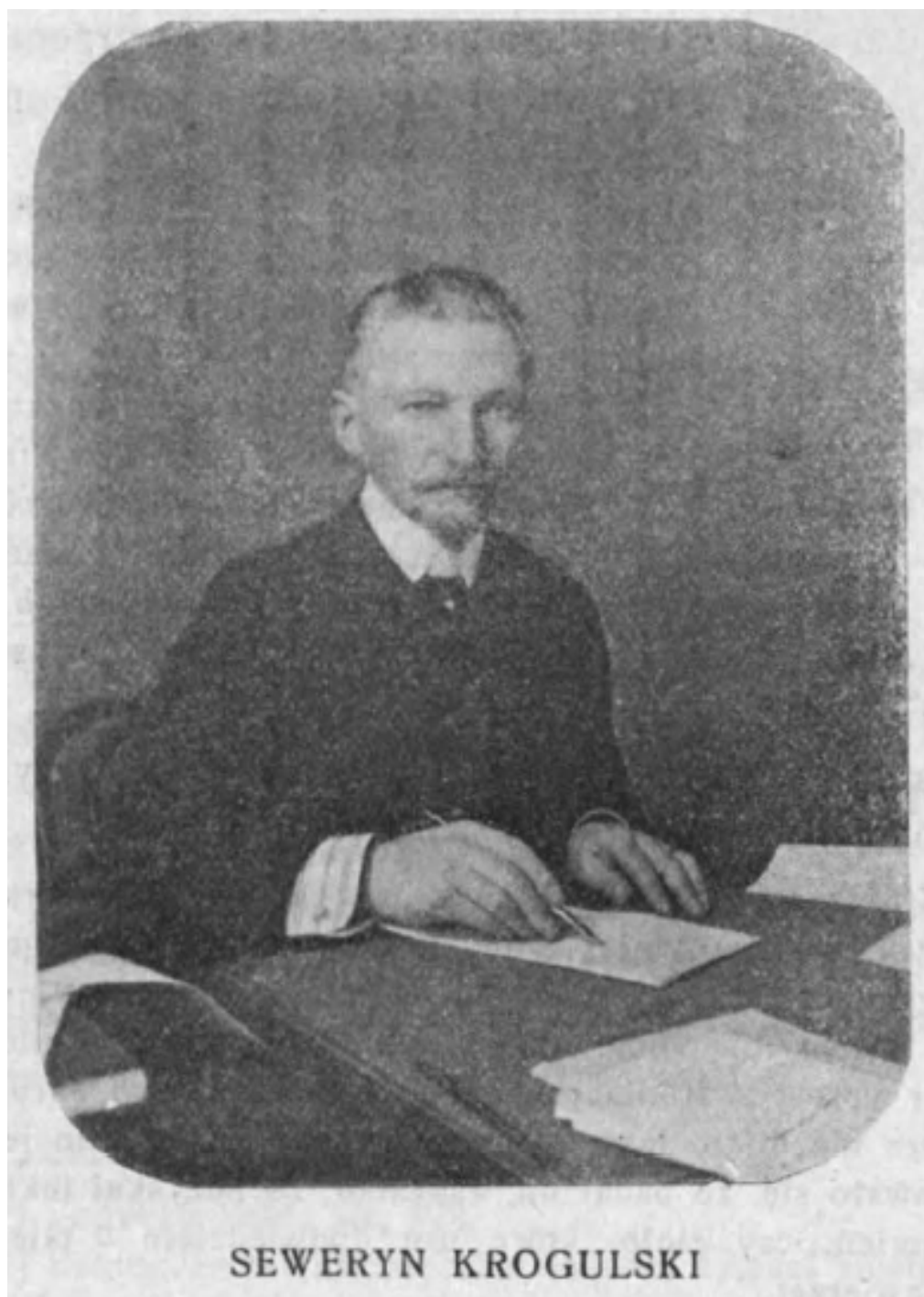
Некролог графа Станіслав Стадніцького³⁴.

Заступником керівника товариства при головуванні Станіслава Стадніцького був багатолітній редактор часопису «Ловець», а з 1897 року – голова Львівського мисливського товариства ім Святого Губерта Северин Крогульський³⁵.

³³ Posiedzenie 17-49 // Stenograficzne sprawozdania z pierwszej sesji ósmego peryodu Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskie z roku 1902/3 od 29. grudnia 1902 do 3 listopada 1903. - Lwów, 1903. – S. 2100.

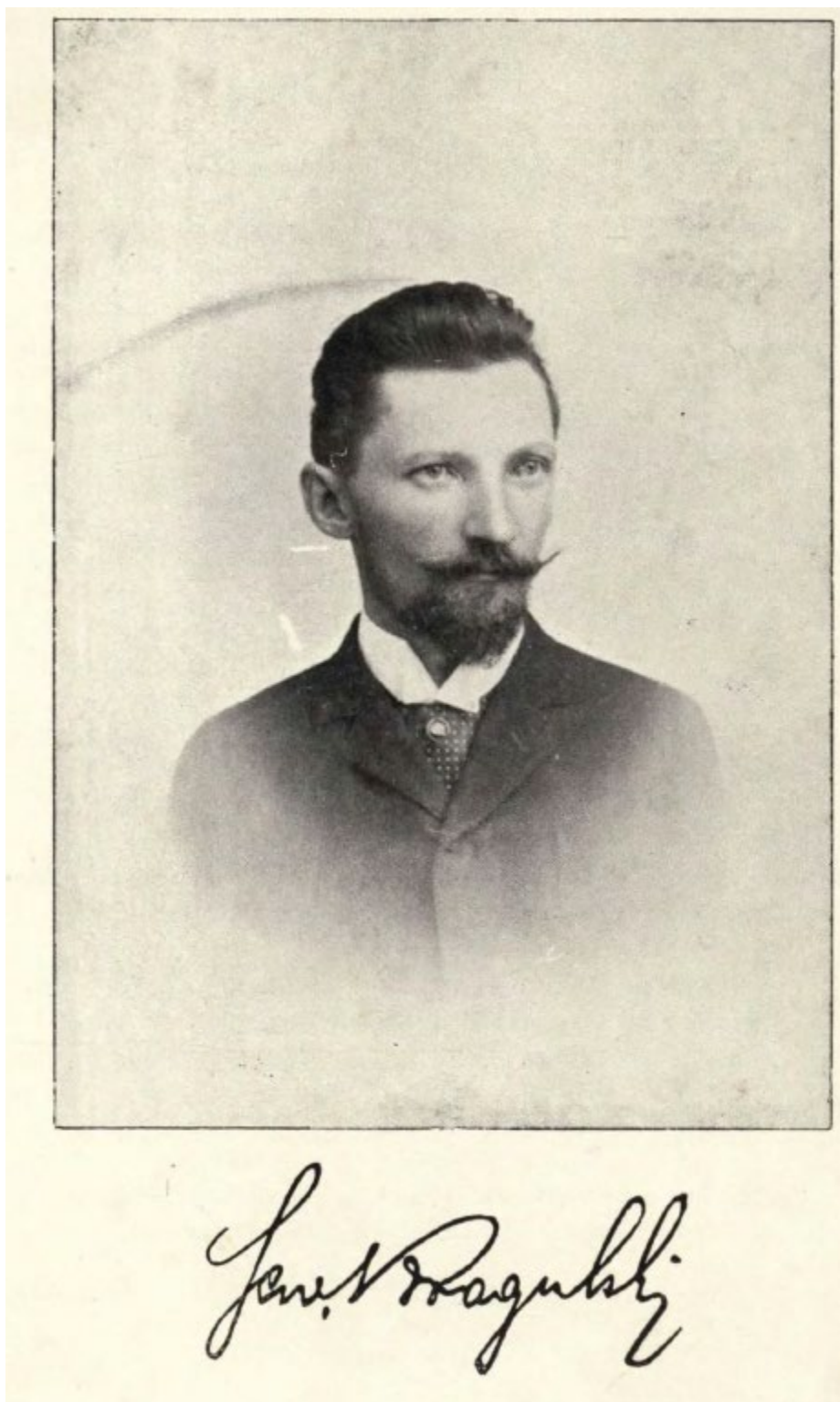
³⁴ Nekrolog // Łowiec. – 1915. – № 3-4. – S.18-19.

³⁵ Odezwa//Łowiec. – 1911. - № 24. – S. 281.

Северин Крогульський³⁶.

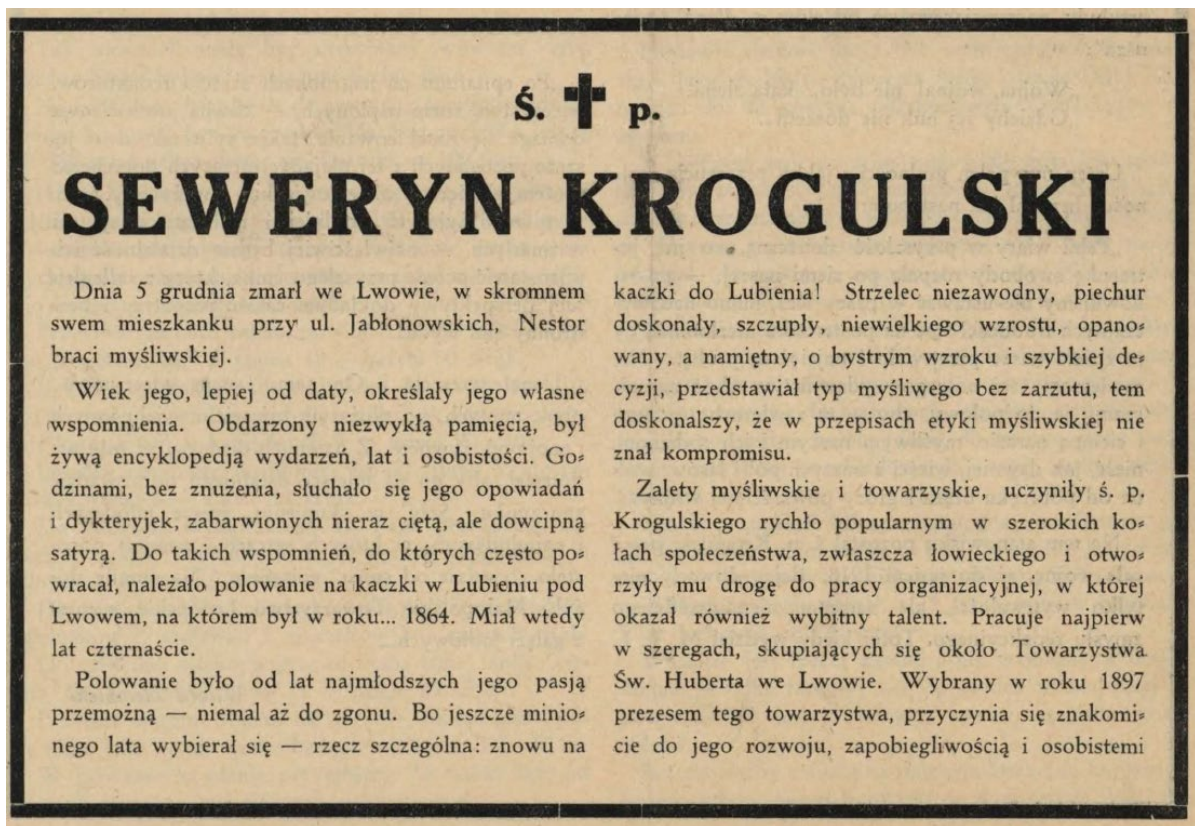
³⁶ Pięćdziesięciolecie „Łowca“(1878-1928) wizerunki redaktorów. // Łowiec – 1928. – № 23-24. –S. 361.

Фотографія Северина Крогульського³⁷

³⁷ Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – S. 3.

Помер Северин Крогульський 5 грудня 1933 року у Львові.

Некролог Северина Крогульського³⁸.

Перу Северина Крогульського належить книга «Піввіку. Нарис діяльності Галицького (Малопольського) мисливського товариства 1876-1926 рр.».

³⁸ Nekrolog // Łowiec – 1933. – № 24. – S. 277.

SEWERYN KROGULSKI

PÓŁ WIEKU

ZARYS DZIAŁALNOŚCI MAŁOPOLSKIEGO
TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO

1876 — 1926

1 9 2 9

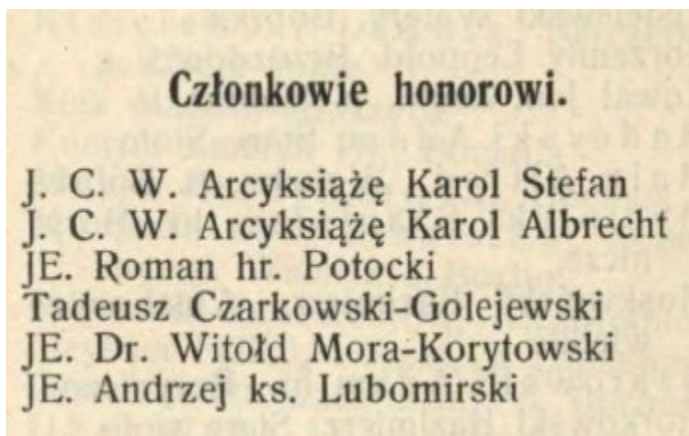
NAKŁADEM MAŁOPOLSKIEGO TOW. ŁOWIECKIEGO
WE LWOWIE

Титульна сторінка книги Северина Крогульського «Піввіку. Нарис діяльності Галицького (Малопольського) мисливського товариства 1876-1926 рр.»³⁹

³⁹ Krogulski S. Pół wieku: Zarys działalności Małopolskiego towarzystwa łowieckiego 1876–1926 / Seweryn Krogulski. – Lwów: Małopolskie towarzystwo łowieckie, 1929. – 268 s.

Реклама книги Северина Кругульського «Піввіку Нарис діяльності Галицького (Малопольського) мисливського товариства 1876-1926 pp.»⁴⁰.

Серед почесних членів товариства у 1914 році були: архикнязі Кароль Стефан та Кароль Альбрехт, граф Роман Потоцький та Тадеуш Чарковський-Голейовський, доктор Вітольд Мора-Коритовський та князь Андрій Любомирський⁴¹.

Відповідно до даних Шематизмів та інших історичних джерел кількість членів Галицького мисливського товариства становила на початку 1897 р. 308 осіб, а на кінець року сягнула аж 704 членів. У наступному 1898 році чисельність членів товариства зростала до 980 осіб⁴². У 1902 році товариство налічувало більше 1100 осіб⁴³, у 1910 році – 1240. Слід відмітити,

⁴⁰ Ogłoszenia // Łowiec – 1929. – № 17. – S.260.

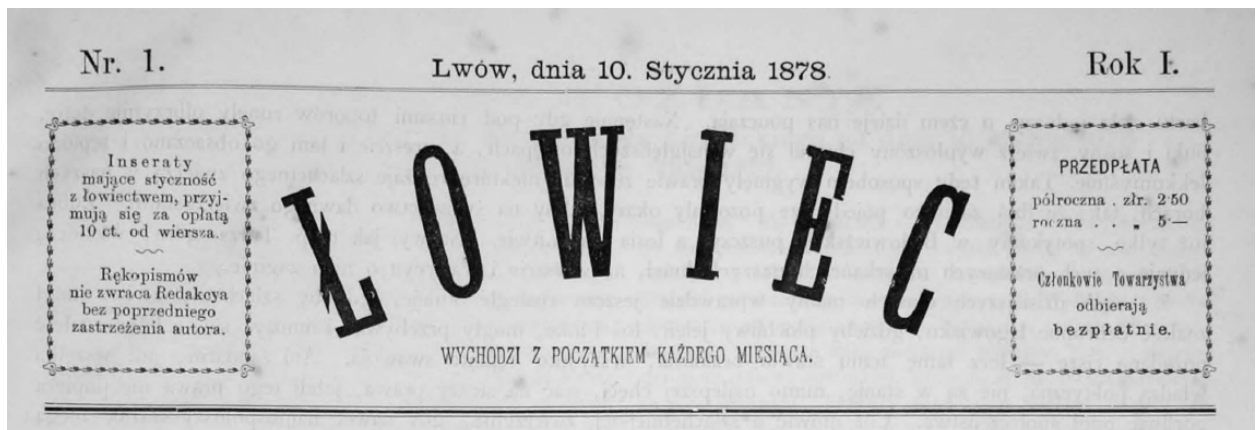
⁴¹ Spis członków i delegatów Galicyjskiego towarzystwa łowieckiego wedle powiatów. – Lwów: polonia, 1914. – 68. s.

⁴² Ustawa a jej wykonanie//Łowiec – 1899. – № 1. – S. 6.

⁴³ Sprawozdanie z czynności wydziału galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego za czas od 16 czerwca 1902 do 16 czerwca 1903 // Łowiec – 1903. – № 12 – S.137.

що у товаристві практикували прийом інших мисливських товариств на правах колективного члена. Так, у 1907 році до Галицького мисливського товариства вступило Станиславівське мисливське товариство⁴⁴.

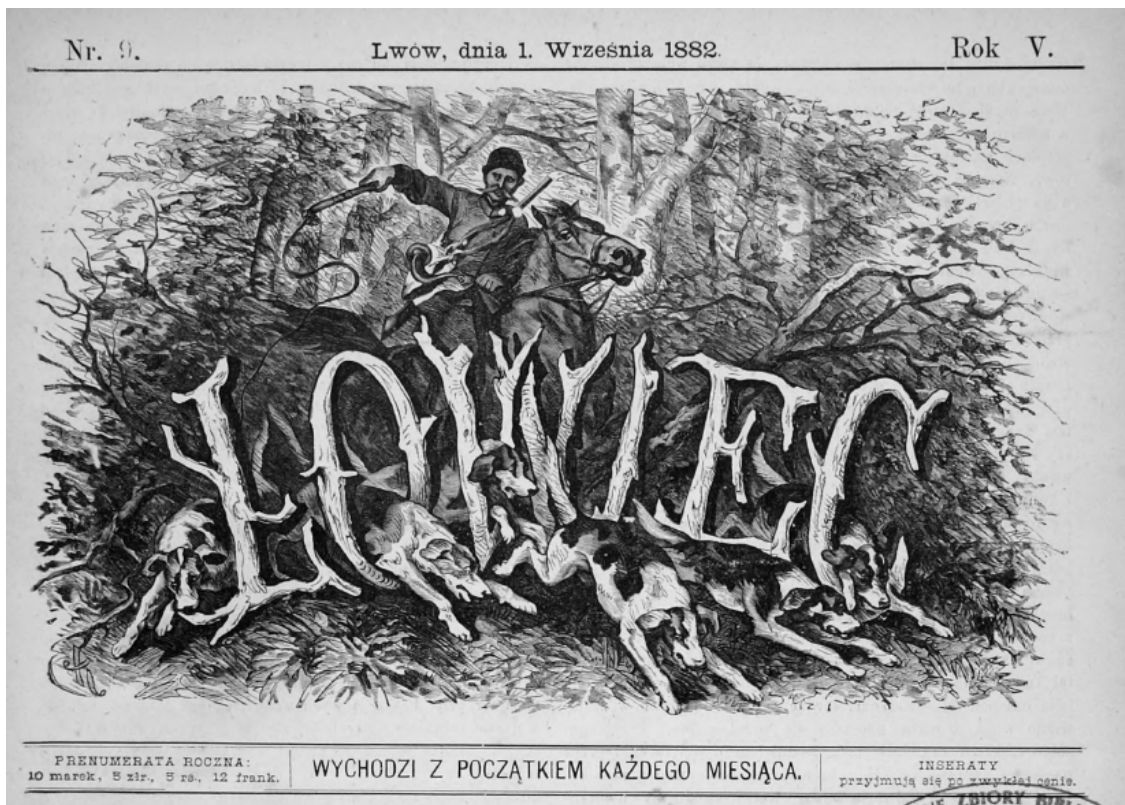
З метою висвітлення своєї діяльності товариство видавало часопис «Łowiec» («Мисливець»), перший примірник якого з'явився 10 січня 1878 року⁴⁵. Першим редактором часопису був Йозеф Лозинський.

Титульна сторінка першого номеру «Ловця» (1878 р.)

⁴⁴ Sprawy Towarzystwa.// Łowiec. – 1907. - № 17. – S. 211.

⁴⁵ Проців О. Р. Діяльність журналу “Łowiec” – друкованого органу Галицького мисливського товариства 1878-1939 рр. / О. Р. Проців // Науковий вісник НЛТУ : зб. наук.-техн. пр. Вип. 20.7. – Л., 2010. – С. 314 – 321.

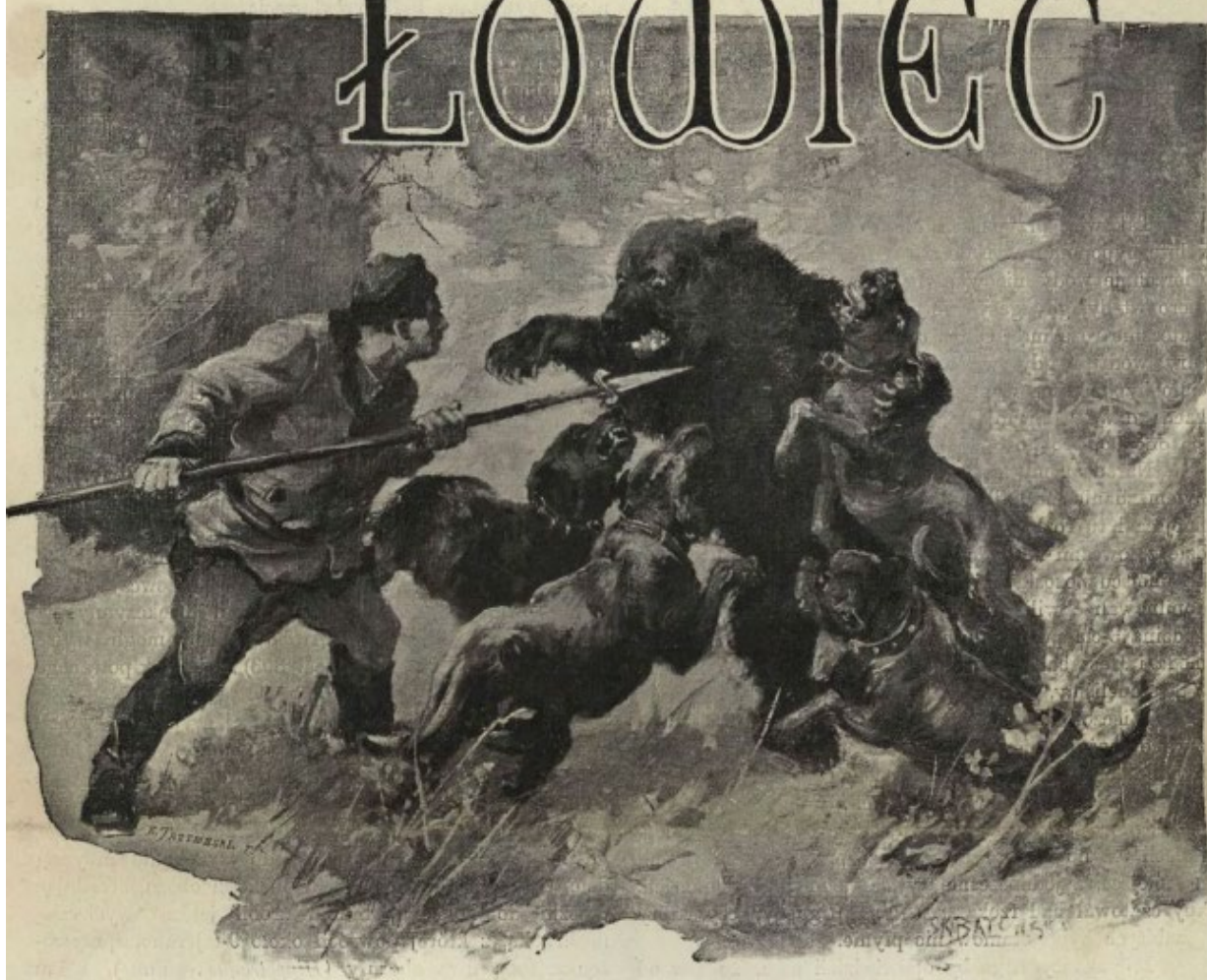

Титульна сторінка «Ловця» (1882 р.)

Титульна сторінка «Ловця» (1898 р.)

ŁOWIEC

Prenumerata kwartalna:
1 zł. 25 st., 2 zł. 50 st.,
1 zł. 25 kop., 3 zł.

ORGAN GAL. TOWARZYSTWA ŁOWIECKIEGO.

Wychodzi 1. i 15.
każdego miesiąca.

Титульна сторінка «Ловця» (1902 р.)

Титульна сторінка «Ловця» (1906 р.)

Wpłowe do Towarz.
(jednorazowe) 4 korony.

Wkładka roczna członka
12 koron
= 12 marek = 6 rubli.

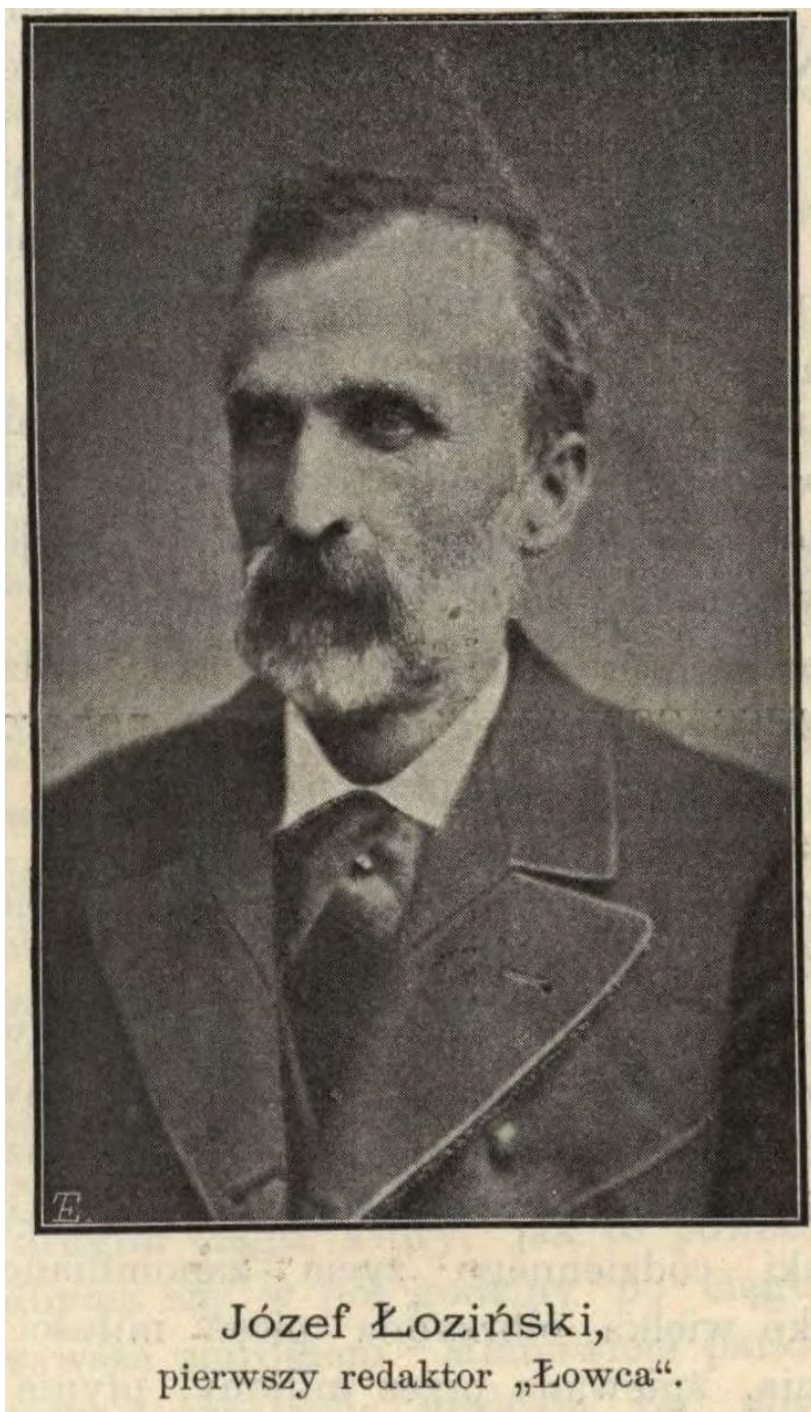
ŁOWIEC

ORGAN GAL. TOW. ŁOWIECKIEGO.

Wychodzi 1. i 16.
każdego miesiąca.

Adres i bliższe wska-
zówki — patrz okładka
inseratowa „Łowca”.

Титульна сторінка «Ловця» (1914 р.)

Йозеф Лозинський – перший редактор часопису «Ловець»⁴⁶.

Під час Першої Світової війни видання часопису було припинено на три роки з фінансових причин. Перший повоєнний номер вийшов лише в 1921 році і мав лише 4 сторінки. Завдяки старанням тодішнього редактора кількість сторінок збільшилась до восьми. В 1928 році «Ловець» знову стає

⁴⁶ Foto // *Łowiec*. – 1903. – № 7. – S.77.

двотижневиком, але під час великої кризи (1929-1933 рр.) за редактора Вітольда Зембіцького повернувся до щомісячника. З огляду на зміст та форму «Ловець» конкурував з відомими іноземними журналами подібного типу⁴⁷. Крім часопису «Ловець» видавались й мисливські календарі, у яких висвітлювали діяльність Галицького мисливського товариства та інших мисливських товариств Галичини, публікували мисливські закони Галичини та інших країн Європи, статут товариства тощо. Велику роль у видачі мисливських календарів відіграв граф Роман Потоцький, який за власні кошти надрукував 750 екземплярів та подарував кожному члену товариства.

⁴⁷ Łowiec Polski – 161. – № 13 . – s. 4.

KALENDARZ MYŚLIWSKI

I RYBACKI

NA ROK

1886.

L W Ó W.

NAKŁADEM GAL. TOW. ŁOWIECKIEGO.

(Cena: 1 złr. — 2 marki — 1 rubel sr.)

Титульна сторінка «Мисливського та рибальського календаря на 1886 рік», виданого Галицьким мисливським товариством⁴⁸.

⁴⁸ Kalędarz myśliwski i rybacki na rok 1886. — Lwów: Galicyjskie towarzystwo łowieckie, 1886. — S.113-122.

Слід відмітити, що історія мисливських календарів починається з «Мисливського календаря» Ф. Хелда, виданого у 1817 році у Бидгощі.⁴⁹ У Львові вперше було видано Кишеньковий мисливський календар (1876 р.). Галицьке мисливське товариство самостійно видавало календарі у період 1884-1886, 1888-1890, 1893 і 1896 року у видавництві Е. Колбушовського⁵⁰.

Наприкінці XIX ст. Галицьке мисливське товариство брало участь у різноманітних міжнародних проектах. Так, у 1882 р. у Відні відбувся Мисливський конгрес, про що йшлося вище. З метою утворення центральної спілки Ціслейтанських мисливських товариств 7 червня 1883 р. у Відні відбулася попередня нарада за участю представників країн, які входили до Ціслейтанії. На нараді були присутні представники Чехії, Моравії, Штирії, Каринтії, Нижньої та Верхньої Австрії, Зальцбурга, Галичини, Тироля. Всі дебати зводилися до думки про спільну діяльність мисливських товариств Ціслейтанії для піднесення ролі мисливства, при цьому не порушувалась автономія кожного окремого товариства монархії.

Від Галичини участь у конгресі взяв доктор Зигмунд Рігер⁵¹. Також для участі у наступній мисливській нараді з нагоди організації центрального органу мисливських товариств, яка мала відбутись 1884 р., делегатом від Галичини знову було обрано члена Галицького мисливського товариства, д-ра З. Рігера⁵².

⁴⁹ Held F. *Kalędarz wykazujący jaki w ciągu roku są ważniejsze zatrudnienia leśne i łowieckie.* – Bydgoszcz: Drukiem A. Gruenauer, 1817.

⁵⁰ Kobyłański J.W. *O polskich kalendarzach myśliwskich* / Józef Władysław Kobyłański. – Wilno, 1937.

⁵¹ *Protokoł narady wstępnej* // *Łowiec.* – 1883. – № 8. – S. 120–125.

⁵² *Sprawy galic. Towaryzstwa łowieckiego* // *Łowiec.* – 1884. – № 11. – S. 169–170.

Галицьке мисливське товариство було асоційованим членом Австрійського мисливського товариства, за що сплачувало щорічно внески у розмірі 50 золотих. Але товариство поставило умову, якщо Австрійське товариство не буде належно підтримувати мисливські справи Галичини, то Галицьке товариство відразу вийде⁵³.

9 березня 1901 року товариство на з'їзді мисливських товариств у Відні представляв граф Антоній Водзіцький. У заході взяли участь не лише мисливські товариства, але й також лісники та рільники⁵⁴. У 1907 році товариство брало участь у Мисливському конгресі 1907 року, скликаного «Saint Hubert Club de France».⁵⁵

Крім міжнародних мисливських організацій, які існували в Австро-Угорщині, в Європі, у Брюсселі, 1908 р. була організована міжнародна мисливська організація «Міжнародна спілка підтримки мисливства» («Office international de Documentation pour la Chasse»). Відповідно до ст. 29 Статуту спілки на неї покладалася підтримка мисливства, а особливо: мисливської бібліографії, колекціонування картин, малюнків, фотографій й інших документів, які стосувалися мисливства різних народів. Щоб ця справа давала результати, було утворено виконавчий орган «College tehnicue», діяльність якого поширювалася на всі країни. Для реалізації статутних вимог велась переписка з багатьма країнами світу, які надсилали відповідну

⁵³ Проців О. Р. Діяльність Галицького мисливського товариства в кінці XIX – на початку XX ст. // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: ДрукАрт, 2010. – С. 216-222.

⁵⁴ Austriacki zjazd łowiecki we Wiedniu //Łowiec. – 1901. – № 7. – S. 105.

⁵⁵ Krogulski S. Międzynarodowy kongres myśliwski w Wiedniu //Łowiec . – 1910. – № 20. – S.233-235.

інформацію про мисливство. Отримані матеріали сортували за такими категоріями: бібліографія (публікації з мисливської тематики); зібрання рисунків, картин й інших предметів мисливської культури; зібрання документів. Галицьке мисливське товариство підняло питання про самостійне членство у тій спілці, а не в складі Мисливської спілки Австрії, щоб показати особливості галицького мисливства в усіх його проявах. Річна сума членського внеску складала 25 франків⁵⁶.

⁵⁶ Łoboś S. Potrzeby naszego myśliwstwa//Łowiec – 1910. – № 20. – S. 240-242